

Isa en De Vloek van de Kennis

Stien Michiels / www.stienmichiels.be

26 januari 2016

geschreven in opdracht van Toerisme Vlaanderen / Tweeperenboom

(deel 1)

Het belooft weeral eens een drukke dag te worden op het HCTV, het Hoogste Controlecentrum voor Toeristische Attracties. Mannen in pak en vrouwen op hoge hakken lopen heen en weer, hun smartphones in de hand, documenten onder de arm. Nog maar net 10u en de telefoons rinkelen al onophoudelijk. Haast niemand merkt het jonge meisje op dat hen van uit de leren zwarte zetel in de bezoekershoek al meer dan een uur gadeslaat.

“Wat zien ze er vastberaden uit, zo zeker van hun stuk. Papa in het bijzonder.” Isa’s hart zwelt van trots wanneer ze haar vader ziet zitten achter het vensterglas van zijn kantoor. Temidden van alle bedrijvigheid is hij de rust zelve, hij is de grote baas, hij heeft het allemaal onder controle.

“Mag ik morgen met jou mee naar het werk?” had ze de vorige avond aan hem gevraagd.

Ze had een week vrijaf en verveelde zich. Twee hard werkende ouders, geen broers of zussen, al haar vrienden op vakantie, niemand om leuke uitstappen mee te doen. Oma verwende haar wel met snoep en gebak, maar zelfs dat was ze beu.

Haar vader had de wenkbrauwen opgetrokken: “Wat valt daar nu te beleven voor een dertienjarige?”

“Alsjeblieft Alsjeblieft Alsjeblieft?! Ik zal heel stil zijn en niemand lastig vallen.”

Haar moeder hielp haar: “Vertelde je onlangs niet dat Mark zijn zoontje had meegenomen omdat hij geen opvang vond?”

“Ja, dat klopt.” Hij dacht even na. “Ach, waarom ook niet. Maar je zult je op je eentje bezig moeten houden, ik heb geen tijd om me om jou te bekommeren. Neem een boek mee of zo.”

En hier zit ze nu met een boek op de schoot, half verscholen achter een grote plant. Veel lezen had ze nog niet gedaan, kijken des te meer. Ze was ooit al een keer meegekomen met haar vader, jaren geleden. Ze was toen nog maar acht, maar ze herinnert zich de ruimte en de mensen alsof het gisteren was. Daar loopt Mark, de rechterhand van zijn vader. Hij stapt net zijn bureau binnen. Boven de deur staat in grote letters: Financiering. Marks functie is heel belangrijk, heeft haar vader haar ooit verteld. Misschien kijkt hij daarom altijd een beetje zuur.

Haar vader zelf heeft een zo mogelijk nog groter plakkaat boven zijn deur hangen: Business Plannen. Dat betekent dat hij alles overziet, weet ze van haar moeder. De rest van de ruimte is ingedeeld in nog meer bureaus met vensterglas die als een vierkante U rond een open ruimte liggen. Links verderop heb je Projecten, Missies en Visies en Projectteams, in het midden achteraan Plannen van Aanpak en Marketingplannen, en dan rechts een aantal bureaus met namen die ze amper kan uitspreken, laat staan dat ze weet wat ze betekenen: Assumpties en Risico’s, Exploitatieplannen en Executive Summaries. Uit dat laatste hok komt Marie gelopen. Isa vindt Marie wel leuk, ze heeft vlammend rood haar, spreekt heel kort en snel en glimlacht altijd. Maar nu niet. Marie wenkt naar Dirk. Dat is de man van de Exploitatieplannen. Ze kijken bezorgd, bewegen druk met de handen. Raf, een jonge kerel die sinds kort werkt op Projecten, komt erbij staan, samen met Mark. Isa vangt flarden van het gesprek op: “Vreemde berichten.” “Vreugde-indicatoren dramatisch gedaald.” “Nu al inkomstenverlies.” De groep wordt groter en de stemmen steeds luider, tot uiteindelijk ook haar vader zijn bureau uitkomt.

“Wat is hier aan de hand?”, vraagt hij met heldere stem. Maar nog voor iemand hem een antwoord kan geven, klinkt van achter in de ruimte een luide schreeuw.

“De monitor, de monitor!” Ria stormt uit haar Marketingplan Bureau. “De monitor stagneert!” “Kalm Ria, kalm. Welke monitor?”. Haar vader loopt op Ria toe. Ze stottert van opwinding: “die die die van de V V V Verwondering”.

Het wordt muisstil.

“De verwonderingsmonitor?” herhaalt haar vader. “Weet je het zeker?”

Ria knikt, lijkbalek. “Eu Eu Eu Een uur ge-geleden begonnen de rare berichten bi-binnen te lopen op Facebook. Eerst bij de Vla-Vlaamse Mee-Mee-Meesters. ‘Ik heb de Meesters bezocht. Niets te vertellen.’ ‘Degelijk en oersaai.’ ‘Er valt hier niets te beleven.’ ‘Ze schilderen allemaal hetzelfde.’ Ik schreef nog vol enthousiasme een nieuwe post als reactie.” Ria haalt diep adem en zegt in één zin door: “Dit zijn in situ andersoortige iconische voorbeelden van historische figuren die op een multimediale manier de zeldzaamheid bestendigen van dit belangrijke patrimonium, een unieke opportuniteit om de brug te vormen tussen de verschillende hedendaagse en historische rode draden en belevingsstations.”

Ze kijkt vragend naar haar collega’s die haar knikkend aanmoedigen. “Uiteraard Ria, goed verwoord, en toen?”

Ria laat de schouders zakken. “Geen reacties. Geen enkele beweging meer op de pagina. Griezellig stil.”

“En de kernattracties? Verwonderingsniveau?” Marie, zoals steeds kortaf en to the point.

“Idem dito. Ik had gisteren nog kleurrijke foto’s gepost van een diamant, een boek, een steen, een kasteel, een horecazaak, een Bourgondiër, een pintje, een plant en een Ensor. Geen enkele like! Alleen maar negatieve commentaar. En dan radiostilte.” Ria huult nu bijna, haar stem slaat over.

Isa fronst het voorhoofd. Foto’s van een steen? Niet meteen wat zij zou liken op Facebook. En wat in godsnaam is een Ensor? Maar ja, wat weet zij van die dingen.

“De Meeting-infrastructuur pagina’s lopen toch nog naar behoren mag ik hopen? Die multifunctionele clusters hebben we net opgewaardeerd en geoptimaliseerd om tegemoet te komen aan de noden van de meeting-industrie.” De vraag komt van Sylvie, de dame van Projectteams. Ria schudt het hoofd en steekt moedeloos de handen in de lucht. “Hetzelfde liedje daar, het spijt me, ik weet het ook niet meer, echt.”

“Toon me de monitor”. Haar vaders stem trilt. Hij knippert met de ogen en wrijft hard met zijn duimen over zijn wijsvingers. Zo nerveus heeft Isa hem nog nooit gezien. Ze staat zachtjes op en sluipt dichterbij. Dit wil ze niet missen.

Het hele team volgt Ria en haar vader naar het Marketingplan Hok. De ruimte is te klein om iedereen binnen te laten, dus blijft Isa met een deel van de groep buiten staan, de neus tegen het vensterglas geplakt.

Ria wijst haar vader de monitor aan. Een zwart computerscherm met in het midden een blauw witte lijn die lichtjes op en neer beweegt. Tut.....tuttut.....tut..... klinkt het zachtjes.

“Het signaal wordt zwakker met de seconde”, fluistert Jan, de Plannen van Aanpak man. Hij staat naast Isa, de vuisten gebald, ze hoort hem slikken.

Joris van Missies en Visies zucht. “Dit is catastrofaal. Wat is er toch in hemelsnaam aan de hand?”

“Het is de vloek van de kennis.”

Wie heeft gesproken? Isa draait zich om en kijkt recht in het gezicht van een oudere man. Guido. Haar vader had het wel eens over hem met haar moeder, thuis aan de keukentafel, wanneer ze dachten dat zij niet luisterde. “Wat moet ik toch met hem”, vroeg haar vader dan. “Hij zit al jaren op Assumpties en Risico’s, en ik waardeer zijn kennis, maar hij wordt stilaan te oud en te traag voor dit werk.” Isa had inderdaad nog nooit een man gezien met meer groeven en plooiën in het aangezicht dan Guido. Hij leek wel een schildpad.

lezen: "D...de... ee...eer... ste k e e... r, de eerste keer". Het sleuteltje licht op wanneer ze de woorden luidop uitspreekt. De magische sleutel! Maar waar is het magische vak? Isa kijkt koortsachtig om zich heen. Op al die grote vakken past dit sleuteltje niet. Ze loopt de gang door, heen en terug, tweemaal, driemaal. Niets. Isa kijkt links, rechts, boven, onder... Wacht, de vloer! Brede tegels, zwart, wit... Isa speurt de grond af. Daar, een van de tegels ziet er anders uit. Ouder, veel ouder. Isa gaat zitten en bestudeert de tegel van dichtbij. Hebbes! Een slot! En het sleuteltje... past precies.

Isa haalt diep adem. Dit is spannend. Moet ze haar vader erbij halen? Ach, beter niet, hij heeft al zoveel aan zijn hoofd, denkt ze, en zonder verder te aarzelen opent ze de tegel. Hij weegt veel minder dan ze had verwacht. Een trap. Weer dat zachte rozige licht. En een stem, een fluwelen stem die zachtjes en verleidelijk zingt ... "Weet je nog, die eerste keer?... Het wordt licht in Isa's hoofd, en ze voelt vlinders in haar buik. Wat een lokroep... onweerstaanbaar. Ze zet haar voet op de eerste trede...

(de groep gaat aan de slag met de eigen verhalen aan de hand van storytelling technieken)

(deel 2)

"Waaaw..." Isa stapt met een brede glimlach behoedzaam uit het keldervak. Haar ogen stralen, ze kan nauwelijks geloven wat ze net heeft meegemaakt. Ze kijkt nog even naar beneden en ziet nog net de gerimpelde zwaaiende hand van Mijnheer Ensor. Ze zwaait terug en roept: "Ik kom u snel terug opzoeken, dan gaan we weer samen wandelen op de dijk, lieve Mijnheer Ensor!"

"Isa, Isa, waar ben je?" Isa draait zich om. Haar vader stormt in paniek de gang in, met in zijn kielzog het hele team.

"Daar, daar is ze!" gilt Ria.

"Isa, Isa!" Vader loopt op haar toe, drukt haar tegen zich aan en zegt met een half boze, half opgeluchte stem: "Kindje toch, waar was je, ik was doodongerust!"

"Papa, je zult nooit geloven wat er is gebeurd!" Isa maakt zich los uit haar vaders greep. Ze wijst naar de losse tegel en het gat. "Ik heb het vak van de eerste keer ontdekt!"

"Het vak van wat?"

Guido wringt zich een weg naar voren en kijkt met grote ogen naar het gat, dan naar Isa, naar het gat en weer naar Isa. "Meisje, meisje, je hebt het geflikt. Je hebt het magische vak geopend!" En tot ieders verbazing heft hij zijn hand op en geeft hij Isa een stevige high five.

"Isa, Guido, wat... waarom?"

Isa glundert. "Papa, ik heb Vlaamse Meesters ontmoet en ben gaan wandelen met Ensor nadat we in zijn huis koffie hebben gedronken. Ik heb aan tafel gezeten met een Bourgondiër in zijn stadspaleis en heb een schitterende diamant van binnen uit gezien. En na een fantastische tocht langs de Schelde heb ik gepraat met leuke mensen en gedanst op een super tof feest in een oud hospitaal. En wist je dat een Citadel..."

Haar vader onderbreekt haar. "Kalm Isa, kalm, dat kan helemaal niet, je bent amper een uur weggeweest. En hoe kan je onder de grond..."

"Ze heeft de magie van de eerste keer ontdekt." Isa kijkt naar Guido. Is het haar verbeelding of ziet de man er plotseling jaren jonger uit? "Ze is gaan graven in onze herinneringen en heeft goud gevonden."

"Tut-tut-tut-tut-tut-tut..." Ria's bieper weergalmt in de gang. "De monitor! Hij hij hij lij lij lijkt het wee weer te d doen?! Ik ga kijken!" Ria rent weg.

Guido straalt: "De vloek van de kennis is opgeheven. Dankzij jou Isa! Jij hebt ons gered!"

Isa lacht naar haar vader. Hij krabt zich in het haar. "Ik snap er niets van. Hoe kan dit nu? Maar als het zo is..."

"Het is zo!" Ria komt hijgend terug de gang ingelopen. "Hij staat op het hoogste niveau ooit!"

Een kakafonie van stemmen vult de ruimte: "Ongelofelijk!" "Isa, fantastisch gedaan meisje!"

"Toon me die kelder, dat wil ik ook meemaken!" "Geniaal!" "Wat ben je briljant!"

"Ik ben ongelofelijk fier op je", fluistert Isa's vader in haar oor. Isa gloeit van trots.

"Champagne en Appelsap!" roept Raf.

's Avonds, na in geuren en kleuren nog maar eens het hele avontuur aan haar ouders te hebben verteld, maakt Isa zich klaar om te gaan slapen. Ze hoort haar ouders zachtjes spreken op gang. "Wat een magisch verhaal. En weet je wat ik het grootste wonder vind?" Haar moeders stem klinkt plagerig.

"Wat dan", vraagt haar vader nieuwsgierig.

"Het voelt alsof jij vandaag ook opnieuw voor de eerste keer bent gaan werken."

Haar vader lacht. "Daar zou je wel eens helemaal gelijk in kunnen hebben, lieve schat."

Natuurlijk heeft ze gelijk, denkt Isa wanneer ze zich de twinkende ogen van haar vader voor de geest haalt terwijl hij en het team naar haar verhalen luisterden. Ze knijpt haar rechterhand nog wat harder om de kleine, zacht rozige steen die ze op haar zwerftochten heeft gevonden. En echt, ze had kunnen zweren dat op datzelfde ogenblik een fluwelen stem haar toefluisterde: de eerste keer, de eerste keer...